

Factori de risc și protecție

Există diferiți factori personali, familiari sau sociali care cresc într-un fel sau altul riscul pentru consumul de substanțe narcotice. În astfel de cazuri, utilizarea lor duce la dependență și abuz cronic.

Factori de risc de ordin personal, includ:

- **Factori Genetici.** Persoanele cu abuz de substanțe toxice au de cele mai multe ori un istoric familial de consum și abuz de droguri. Există diferite studii medicale care demonstrează faptul ca există diferiți factori predispozanți de ordin genetic care în combinație cu factorii de mediu pot duce la apariția abuzului anumitor substanțe narcotice.
- **Tipul de personalitate și temperamentul.** Adolescenții cu un comportament rebel, rezistent la autoritatea parentală, care prezintă sentimente de vinovăție sau eșec, au o predispoziție aparte pentru consumul de droguri. Căutarea unor senzații „tari” sau tendința de a se desfășura diferite activități cu potențial periculos, pot crește de asemenea apetitul pentru astfel de substanțe.
- **Diferite afecțiuni.** Adolescenții care au diferite afecțiuni psihice, precum, deficitul de atenție asociat cu hiperactivitate, tulburările de comportament, depresia cronică, depresia (ascunderea anumitor sentimente), sindromul stresului posttraumatic sau tulburările anxioase depresive, predispun la consumul de substanțe narcotice. De asemenea consumul acestor substanțe poate agrava aceste afecțiuni.
- **Tentația,** specifică vârstei este un alt factor care predispune la consumul de droguri. Adolescenții sunt deseori curioși asupra senzațiilor sau efectelor pe care aceste droguri le au pe propria persoană. Anturajul, informațiile eronate din media, stimulează curiozitatea, deseori fiind suficient un impuls mic pentru a încerca personal aceste substanțe.
- **Vârsta mică la prima utilizare.** Utilizarea tutunului și a alcoolului la vârste fragede crește considerabil riscul apariției abuzului și dependenței. Un studiu medical a arătat faptul că adolescenții care consumă pentru prima dată alcool la vârsta de 14 ani, au un risc de 4-5 ori mai mare să dezvolte dependența la alcool, față de cei care consumă alcool pentru prima oară la 19 ani.

Factori de risc familiari, includ:

- istoricul familial de utilizare a substanțelor narcotice. Un studiu arată faptul ca un adolescent ai cărui părinți consumă alcool sau alte droguri, are un risc de 3 ori mai mare să dezvolte dependența la un moment dat, față de restul adolescenților.
- atitudinea părinților în legătura cu activitățile școlare, extrașcolare, fumatul sau consumul de alcool sau droguri. Unii părinți consideră inevitabilă experimentarea unor astfel de

substanțe de către copiii lor. În multe dintre aceste cazuri, copiii percep cu ușurință această libertate educațională și nu ezită să încerce astfel de substanțe (în special fumatul și consumul de alcool), lucru care duce de obicei la apariția dependenței și abuzului.

- viața familială dezorganizată este un alt factor important în predispoziția pentru consumul de droguri al adolescenților. Familiile în care există diferite conflicte sau abuzuri fizice sau sexuale, stres psihic intens, au un risc mare de a consuma droguri. Compensarea pe plan emoțional și căldura familială, sunt importante în orice familie în care se încearcă evitarea unor astfel de abuzuri.
- implicare parentală inadecvată, în educația și viața adolescentului, cresc de asemenea riscul pentru abuzul și dependența de droguri. Extremele educaționale, precum pedepsele grave (deseori corporale) sau permisivitatea crescută a părinților, crește riscul pentru abuzul de droguri (în special alcool, tutun și droguri ușoare).

Factori de risc de ordin social, includ:

- accesul la diferite droguri. Procurarea relativ ușoară a țigaretelor, alcoolului, traficului liber de droguri, anturajul nepotrivit și nu în ultimul rând toleranța crescută a comunității, contribuie la apariția abuzului de droguri și dependența adolescenților. Prezența alcoolului și a țigaretelor în casa, are același efect negativ asupra adolescenților tentați să încerce astfel de substanțe
- anturajul nepotrivit este un factor de risc foarte important în apariția abuzului și dependenței la adolescenți, deoarece grupul este mediul ideal de a experimenta astfel de substanțe (mai ales marijuana, alcool, droguri halucinogene)
- publicitatea prin media a alcoolului, țigaretelor sau drogurilor. Există mentalitatea în rândul adolescenților că utilizarea drogurilor este la moda și crește popularitatea, succesul și sex-appealul. Farmaciile care eliberează inadecvat medicamente care pot fi utilizate de adolescenți în alte scopuri decât cele medicale, reprezintă de asemenea un factor de risc în apariția dependenței și abuzului de droguri la adolescenți.